

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Siguranța elevului în online

și prevenirea abuzului

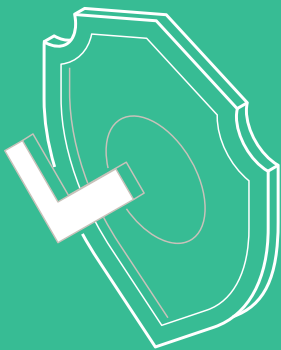
Ghid pentru cadrele didactice

Proiect derulat de:

World Vision
ROMÂNIA

 VeDem Just
Asociația Voii pentru Democrație și Justiție

ecpat
Norge

Ghid susținut de:

**SOCIETE
GENERALE**

Global Solution Centre

prin proiectul:

**My community
YOUTH VOICE**

Material realizat cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org

PROIECTUL JUSTINACT

Justiție, acțiune socială și consolidarea capacității civile
pentru combaterea abuzului sexual asupra copiilor

PROIECTUL My Community Youth Voice

(Comunitatea mea—Vocea tinerilor)

Drepturi de autor

rezervate Fundației World Vision România și Asociației Vedem Just

Conținut coordonat de:

Cristi Danileț, expert jurisprudență

Prezentul ghid s-a întocmit ținându-se seama de legislația în vigoare
până la data de 15 februarie 2023.

Data publicării: mai 2023

Editor: Cristi Danileț

Cuprins

<i>Introducere</i>	4
<i>Avantaje și pericole în mediul online</i>	6
<i>Drepturile și obligațiile elevului, inclusiv în online</i>	15
<i>Situații de risc și abuzuri asupra elevilor</i>	18
<i>Prevenirea abuzului – rolul școlii</i>	21
<i>Recunoașterea abuzurilor comise asupra elevilor</i>	32
<i>Combaterea abuzurilor asupra elevilor – rolul profesorului</i>	33

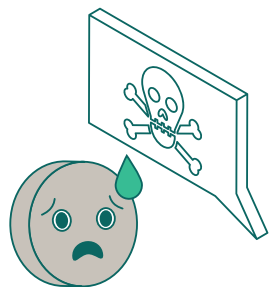
Introducere

În era digitală în care trăim, tehnologia a devenit o parte integrantă a vieții noastre. Și noi, profesorii, dar și elevii noștri avem acces la o varietate de dispozitive (telefoane mobile, tablete și calculatoare), la diverse aplicații, la felurite platforme online care ne permit să comunicăm, să învățăm și să se ne distrăm.

Cu siguranță, elevii noștri știu mai multe despre accesul și navigatul în această nouă lume digitală decât știm noi. Folosirea tehnologiei este însoțită, însă, de riscuri.

Unele riscuri vizează dispozitivele folosite, cum ar fi infectarea lor cu anumiți viruși informatici, capabili să distrugă informația, să folosească date private sau să facă inoperabil aparatul folosit.

Alte riscuri vizează însuși utilizatorul, și aici ne referim la posibilitatea ca acesta să fie expus la conținut nepotrivit sau să fie ținta abuzurilor online din partea altor persoane. În fine, uneori autorii faptelor care produc astfel de rezultate sunt chiar copiii, poate chiar cei care urmează cursurile în școala noastră.

Ca profesori, este important să fim conștienți de toate aceste fapte și urmări. Pentru aceasta, în primul rând trebuie să protejăm imaginea, datele și informațiile și care ne privesc pe

noi înșine, familia noastră ori unitatea școlară în care activăm. În al doilea rând, trebuie să îi educăm digital pe elevii noștri, pentru a nu se pune în pericol pe ei, pe colegii lor sau chiar pe noi, profesorii lor.

Prezentul ghid combină elemente de educație digitală cu educație juridică. Oferă informații legale și sfaturi practice pentru a ne ajuta să înțelegem și să gestionăm riscurile asociate utilizării tehnologiei de către elevi. De aceea, se insistă pe următoarele subiecte:

Stabilirea regulilor și a limitelor pentru utilizarea tehnologiei;

Identificarea și gestionarea conținutului nepotrivit sau periculos;

Discutarea cu elevii despre siguranța online;

Anunțarea organelor legii despre posibilele abuzuri asupra elevilor noștri;

Răspunderea celor care comit abuzuri asupra copiilor, inclusiv online.

Scopul acestui ghid este să vă ofere informațiile și instrumentele necesare pentru a vă asigura că elevii dvs. utilizează tehnologia în siguranță și într-un mod sănătos. Sperăm ca cele aflate aici să contribuie la reducerea violenței școlare, indiferent că are loc off-line sau online.

Avantaje și pericole în mediul online

1 • Internetul

„**Lumea digitală**” ori „**cyberspațiul**” se referă la universul digital creat prin intermediul internetului. Ea reunește o varietate de instrumente și platforme care pot fi accesate prin intermediul internetului și care pot fi utilizate pentru comunicare, învățare, distracții sau afaceri:

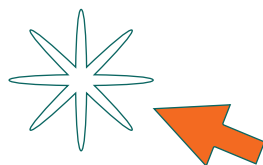
➔ Website-uri:

🔒 sigurantaonline.ro

🔒 indreptardigital.ro

🔒 educatiejuridica.ro

🔒 edupedu.ro

👤 Rețele sociale și aplicații pentru mobil:

📘 Facebook

📺 YouTube

📷 Instagram

🐦 Twitter

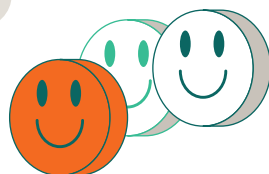
🗨️ Discord

📌 Pinterest

🎵 TikTok

🍷 Reddit

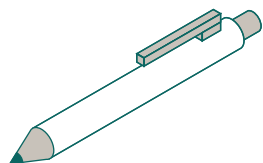
📊 LinkedIn

✎ Platforme de blog:

WordPress

Blogger

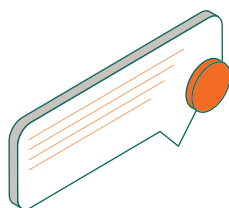
Platforme de jocuri online:

+ Steam + Origin + Epic Games Store
+ GOG + Xbox Live + Battle.net
+ PlayStation Network + Nintendo eShop

Aplicații de mesagerie instantanee:

 WhatsApp Facebook Messenger
 Telegram Signal Snapchat

Platforme de streaming video:

Netflix Amazon Prime Video Hulu Disney+
YouTube TV Apple TV+ HBO Max Peacock

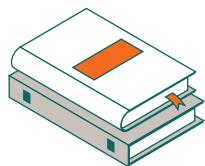
Platforme de comerț electronic:

Amazon Ebay Etsy
Walmart Wish OLX

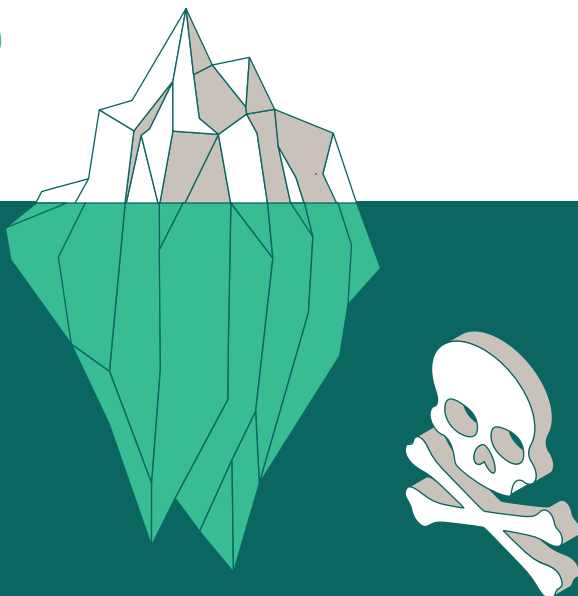

Aplicații de educație:

Duolingo Khan Academy Coursera EdX Grammarly

2 • Dark web-ul

Exercițiu: Întrebați-vă elevii de la clasă câți știu ce este dark web-ul. Veți rămâne uimiți de numărul acestora!

Explicații: Dacă am asemăna online-ul cu un ghețar, internetul este doar vârful acestuia. Restul este dark web-ul, care este alcătuit din diverse rețele (darknet-uri). Unele rețele sunt pentru comunicare unul la unul, altele sunt destinate publicului. Așa cum pentru accesarea internetului se folosesc browserele „Internet Explorer”, „Microsoft Edge”, „Mozilla” sau „Google Chrome”, pentru intrarea în dark web este necesară conectarea printr-un VPN (Virtual Private Network) pentru ascunderea IP-ului și apoi deschiderea unui browser special, numit Tor (The Onion Router). Tinerii cred că, astfel, este asigurat accesul lor sigur și anonim pe dark web.

Pe scurt, aici este o piață cu pornografie infantilă, arme, droguri, bani falși. Tranzacțiile se fac ferit de ochii lumii și a autorităților, iar plata se face în criptomonede, ceea ce protejează identitatea cumpărătorului și vânzătorului. Zona este frecventată de simpli curioși, dar mai ales de hackeri, infractori care spală bani prin utilizarea de monede virtuale sau chiar teroriști.

Avertisment: Organele legii sunt și ele prezente pe dark web, sub acoperire pentru a urmări tranzacții suspecte, dialoguri infracționale, fotografii sau filmulețe interzise.

Elevii trebuie să știe că simpla comandare din România a unei cantități de droguri în străinătate pe dark net este o infracțiune, care se numește trafic internațional de droguri. Tot astfel, accesarea unor site-uri pe care se găsesc fotografii și filmulețe înfățișând minori în ipostaze sexuale, la fel ca și producerea, urcarea, descărcarea sau distribuirea de asemenea materiale constituie infracțiune și se numește pornografie infantilă. Poate că descoperirea autorilor este mai dificilă. Dar așa cum o persoană care își pune o cagulă pe cap nu poate avea pretenția că este liberă să comită jafuri doar pe motiv că nu poate fi recunoscută, tot așa un internaut nu poate avea pretenția că dacă își schimbă numele sau IP-ul când navighează în mediul online este liber să facă ce dorește.

De reținut: Navigarea în mediul online lasă urme, atât în internet, cât și pe dark web! Ele vor conduce autoritățile, până la urmă, la cel vinovat de comiterea unor fapte interzise.

3 • Pericole în online

Am văzut că mediul online oferă oportunități de comunicare, educație, divertisment și afaceri, permițând utilizatorilor să acceseze și să distribuie informații, să se conecteze cu alți utilizatori și să efectueze tranzacții online. Este

un mediu care evoluează continuu, în care apar tot timpul noi tehnologii, tendințe și provocări și care ține pasul cu evoluția societății.

Există și multe pericole în mediul digital, indiferent că se utilizează telefonul mobil, tableta, laptopul, computerul. Cele mai frecvente sunt de felul acesta:

! **Dependența de internet:** utilizarea excesivă a jocurilor și a internetului mai mult de 4 ore pe zi are efecte devastatoare asupra sănătății fizice, a performanțelor școlare, capacității de socializare a copilului și relațiilor cu părinții;

! **Cyberbullying:** hărțuire sau amenințări;

! **Vulnerabilitate la hacking:** atacurile cibernetice pot duce la pierderea informațiilor personale sau a datelor importante pentru organizații;

! **Protecția datelor:** furtul sau utilizarea neautorizată a informațiilor personale, ademenirea victimei pentru a-i afla adresa sau identitatea reală;

! **Frauda online:** păcălire prin intermediul phishing-ului sau prin metode de plată online false;

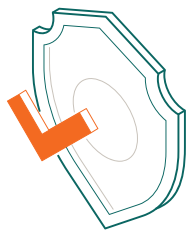
! **Conținut ilegal sau ofensator:** materiale conținând remarci rasiste, xenofobe, discriminatorii; materiale pornografice, imagini erotice tip fotografii sau desene animate erotice și/sau pornografice, imagini sau filme conținând violență, abuz, trafic de droguri;

! **Expunere la teorii ale conspirației sau informații false:** pot avea un impact negativ asupra individului sau societății;

! **Comerț ilegal:** comerțul electronic fără supravegherea părinților poate conduce la utilizarea frauduloasă a datelor personale, de exemplu, utilizarea ilegală a cărților de credit, furtul de identitate;

! **Spam:** mesaje nedorite, de regulă publicitare.

Drepturile și obligațiile elevului, inclusiv în online

1 • Drepturi elevilor minori

Majoritatea elevilor prezenți în școlile noastre sunt minori, căci nu au împlinit încă 18 ani. Potrivit legislației în vigoare, minorul este considerat „copil”.

Drepturile copilului în online sunt aceleași cu cele pe care le au copiii în off-line. Sunt reglementate la nivel mondial prin Convenția ONU privind drepturile copilului (ratificată de România prin Legea nr. 18/1990) și la nivel național prin Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Cu referire expresă la drepturile din lumea digitală, există Comentariul general nr. 25 (2021) emis de Comitetul pentru Drepturile Copilului de la nivel ONU.

Acestea includ:

✓ **Dreptul la viață, la supraviețuire și la dezvoltare:** Copiii au dreptul la o viață sigură și sănătoasă, indiferent dacă este vorba de mediul online sau de cel fizic, offline;

✓ **Dreptul la libertatea de exprimare:** Copiii au dreptul la libertatea de exprimare și la accesul la informații, inclusiv pe internet. Copiii nu trebuie manipulați sau dezinformați în lumea digitală;

✓ **Dreptul la protecție:** Copiii au dreptul la protecție împotriva oricăror forme de violență, abuz, exploatare sau discriminare, indiferent de mediul online sau offline. Când agresorii sunt chiar părinții, copiii trebuie să aibă acces la servicii de consiliere confidențiale;

✓ **Dreptul la viața privată:** Copiii au dreptul la protecția informațiilor lor personale și la viața privată, indiferent de mediul online sau offline. Ei trebuie să aibă dreptul de a folosi avatare sau pseudonime;

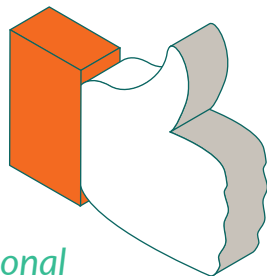
✓ **Dreptul la viața de familie:** Copiii separați de unul sau ambii părinți trebuie să poată ține legătura cu aceștia prin mediul digital;

✓ **Dreptul la educație:** Copiii au dreptul la educație, inclusiv la accesul la resurse educaționale online. Copiilor cu dizabilități trebuie să li se asigure acces la mediul digital în format accesibil (pentru orbi, pentru surzi); celor săraci trebuie să li se ofere tehnologii la prețuri accesibile;

✓ **Dreptul la joc și recreație:** Copiii au dreptul la joc și recreație, inclusiv la accesul la jocuri și divertisment online. Nu trebuie uitată nici nevoia de odihnă a copiilor, exerciții fizice și interacțiune fizică cu colegii, familia și comunitățile.

2 • Drepturile tuturor elevilor

Indiferent că sunt minori sau majori, principalii beneficiari ai actului educațional desfășurat la școală sunt elevii. Ei au mai multe categorii de drepturi, prevăzute în Legea educației, Regulamentul cadru

de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar, respectiv în Statutul Elevului.

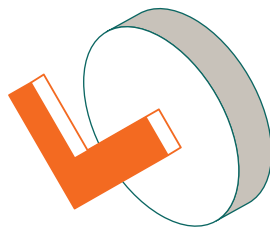
Dintre acestea, menționăm următoarele drepturi:

- respectarea imaginii, demnității, personalității și la protecția datelor personale;
- acces gratuit la educație și la manuale școlare în sistemul de învățământ de stat;
- desfășurarea activității în spații adecvate;
- educație de calitate în unitățile de învățământ;
- tratament nediscriminatoriu din partea personalului școlar și a colegilor;
- să fie consultați cu privire la disciplinele din curriculum la decizia școlii;
- burse și reducerea cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval;
- decontarea abonamentului de transport pentru cei care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu;
- tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, la concerte, la spectacole de teatru, de operă, de film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituțiile publice;
- evaluare obiectivă și corectă;
- de a urma ora de religie, scop în care se va face o cerere în acest sens (pentru elevul minor, cererea o face părintele/tutorele; pentru elevul major, cererea o face el însuși);
- asociere în cercuri și în asociații științifice, culturale, artistice, sportive sau civice;
- la reuniune, dar în afara orarului zilnic;
- de a redacta și difuza reviste/publicații școlare proprii;
- de a participa din proprie inițiativă și fără a fi obligați de profesori la concursuri, olimpiade, tabere, cercuri;

- de școlarizare la domiciliu sau în spital pentru elevii nedeplasabili sau bolnavi mai mult de 4 săptămâni;
- de a oferi feedback profesorilor cu privire la modul de predare, în mod anonim și semestrial.

De reținut: Legislația nu recunoaște elevilor un drept la grevă, cum este în cazul salariaților dintr-o instituție publică sau privată și care se poate organiza numai dacă sunt urmați pașii prevăzuți în Legea dialogului social. Însă Statutul elevului recunoaște dreptul la protest, cu mențiunea că acesta nu trebuie să tulbure orele de curs.

3 • Îndatoriri ale elevilor

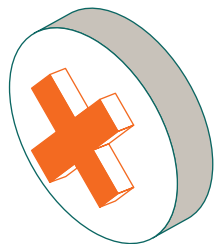
Elevii au drepturi pentru a învăța în mod eficient și civilizat. În același timp, ei trebuie să fie și responsabili, respectând indicațiile și supunându-se interdicțiilor prevăzute în legi. Dintre îndatoririle elevilor, menționăm:

+ să cunoască și să respecte Statutul elevului, Regulamentul de organizare și funcționare, deciziile unității de învățământ, precum și normele de securitate și sănătate în muncă, de protecție a mediului, de prevenire și stingere a incendiilor, de protecție civilă (pentru cazuri de cutremur, alunecări de teren, inundații, înzăpeziri, accidente nucleare, accidente chimice, accidente rutiere, feroviare, de avion, neutralizarea muniției neexplodate);

- + să sesizeze autoritățile competente cu privire la ilegalitățile în desfășurarea procesului de învățământ și a activităților conexe acestuia;
- + să frecventeze cursurile (care pot fi de maximum 7 ore pe zi) și să aibă asupra lor zilnic carnetul de elev;
- + să anunțe dirigintele în caz de îmbolnăvire;
- + să aibă un comportament civilizat și o ținută decentă;
- + să poarte elementele de identificare a unității de învățământ;
- + să fie tolerant și respectuos;
- + să întocmească lucrări originale și să respecte drepturile de autor ale altor persoane;
- + să restituie manualele în stare bună și să suporte daunele pentru stricăciunile aduse bazei materiale puse la dispoziție;
- + să respecte curățenia, liniștea și ordinea în perimetrul școlar.

4 • Interdicțiile elevilor

Atragem atenția că elevii nu au voie:

- ✗ să distrugă documentele școlare sau să deterioreze bunurile din școală sau liceu;
- ✗ să provoace, să instige și să participe la acte de violență în unitate și în afara ei;
- ✗ să jignească, să intimideze, să fie violenți prin limbaj (invective, trivialități) sau prin comportament față de elevi și personal;
- ✗ să discrimineze elevii, profesorii și personalul școlii;
- ✗ să consume sau să vândă, în școală și în afara acesteia, droguri, substanțe etnobotanice, băuturi alcoolice, țigări și să participe la jocuri de noroc;

- ✖ să aducă în școală arme, petarde, brichete, sprayuri lacrimogene și paralizante;
- ✖ să distribuie materiale electorale, de prozelitism religios sau pornografice;
- ✖ să invite/faciliteze intrarea în școală a persoanelor străine, fără acordul conducerii școlii sau dirigintelui;
- ✖ să utilizeze telefonul mobil în timpul orelor de curs, al examenelor și al concursurilor;
- ✖ să înregistreze activitatea didactică;
- ✖ să părăsească incinta școlii până la încetarea cursurilor din ziua respectivă.

Când orele au loc online, este interzisă înregistrarea în orice fel a lecțiilor. Chiar dacă nu au camera video pornită, elevii sunt obligați să participe în mod activ la oră, la solicitarea expresă a profesorului, altfel vor fi considerați absenți. Fotografierea fără acord a unui participant la ora online, aflat într-o locuință, constituie infracțiunea de violare a vieții private.

De reținut: Când orele au loc online, este interzisă înregistrarea în orice fel a lecțiilor. Chiar dacă nu au camera video pornită, elevii sunt obligați să participe în mod activ la oră, la solicitarea expresă a profesorului, altfel vor fi considerați absenți. Fotografierea fără acord a unui participant la ora online, aflat într-o locuință, constituie infracțiunea de violare a vieții private.

Situații de risc și abuzuri asupra elevilor

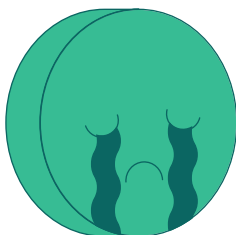
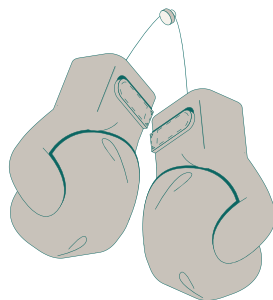
1 • Tipuri de abuz

Sunt interzise cinci tipuri de abuz asupra copiilor:

a **Abuzul fizic:**

— actul prin care o persoană produce o suferință fizică sau o vătămare folosind părți ale corpului, obiecte contondente sau diverse substanțe.

De exemplu, un elev îl împinge pe un altul, îl înghiontește, îi pune piedică ori îl pălmuește; un elev înjunghie cu un cuțit pe un alt elev; o elevă folosește sprayul lacrimogen împotriva unui alt elev; un elev pune un laxativ în sticla cu ceai a altui elev, care îl consumă și apoi, în timpul orei, e nevoit să meargă de mai multe ori la toaletă.

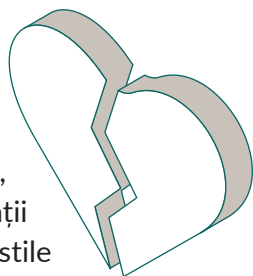

Dereținut: *Legea nu permite să ne facem singuri dreptate. Atunci când un elev e lovit de un altul sau de un adult, nu are voie să dea înapoi – fapta se va considera răzbunare. Într-un singur caz e permis să te aperi lovind pe agresor și anume în situația în care nu ai unde fugi, nu intervine nimeni pentru tine și nu poți anunța poliția la 112 – fapta nu se va pedepsi, fiindcă a fost comisă în legitimă apărare, dar condiția este ca apărarea să fie proporțională cu atacul.*

b Abuzul emoțional

— este atunci când o persoană urmărește să submineze personalitatea alteia prin umiliri verbale și nonverbale, intimidări, amenințări, terorizări, restrângeri ale libertății de acțiune, denigrări, acuzații nedrepte, discriminări, ridiculizări și alte atitudini ostile sau de respingere față de copil.

De exemplu, un profesor îi spune unui elev „Ești un prost”; un elev acuză în mod mincinos o elevă că „Ai luat 10 pentru că te-ai culcat cu profesorul”; o elevă îi spune alteia „Ești grasă și urâtă, mai bine te-ai sinucide”.

Abuzul psihologic

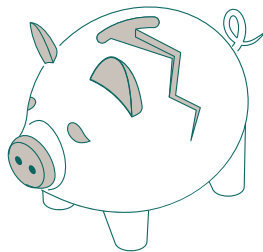
— este atunci când abuzatorul domină victima amenințând-o cu violența orientată direct asupra ei sau a cuiva drag, a animalului preferat ori a unui bun la care aceasta ține. Spre deosebire de abuzul emoțional, care este de scurtă durată și este punctual, cel psihologic are o durată mai mare în timp;

De exemplu, o fată care a trimis poze intime prietenului ei este șantajată că dacă nu continuă relația cu acesta el va răspândi fotografiile la prietenii ei de pe *Instagram*.

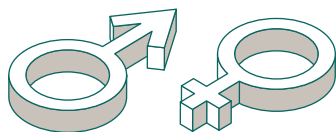
C **Abuzul economic**

— este atunci când agresorul aduce victima într-o poziție de dependență financiară: victimei nu i se permite să muncească, agresorul ține evidența strictă a fiecărui ban cheltuit sau nu îi permite să își cheltuie proprii bani.

De exemplu, un elev are doi părinți divorțați, iar pensia de întreținere pe care i-o trimite lunar un părinte nu ajunge la copil sau nu este cheltuită în folosul copilului.

d **Abuzul sexual** se întâlnește sub mai multe forme:

— Molestarea sexuală, expunerea copilului la injurii sau limbaj cu conotație sexuală, precum și atingerea copilului în zonele erogene cu mâna sau prin sărut, indiferent de vârsta copilului;

— Situațiile care duc la satisfacerea nevoilor sexuale ale unui adult sau ale unui alt copil care se află într-o poziție de responsabilitate, putere ori în relație de încredere cu copilul victimă;

— Atragerea sau obligarea copilului la acțiuni obscene;

— Expunerea copilului la materiale obscene sau furnizarea de astfel de materiale acestuia;

— Căsătoria timpurie sau logodna copiilor care implică relații sexuale;

— Mutilarea genitală (pentru anumite culturi sau religii);

— Hărțuirea sexuală la locul de muncă (pentru copiii de peste 15 ani care muncesc);

— Exploatarea sexuală a copiilor: când o persoană, de regulă adult, obține un avantaj financiar sau sexual, abuzând de sexualitatea unui copil – de exemplu, prostituția, turismul sexual, pornografia, striptease-ul.

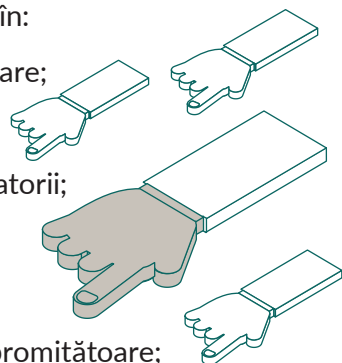
2 • Forme specifice de abuz online

Asupra copiilor se pot comite mai multe forme de abuz prin intermediul tehnologiei digitale. Iată câteva dintre ele:

a **Cyberbullying**

Hărțuirea este un comportament intenționat pentru a speria, intimida, batjocori sau ține sub control o persoană. Când are loc prin intermediul tehnologiei se numește „cyberbullying”. Poate consta în:

- Mesaje sau postări ofensatoare sau amenințătoare;
- Apeluri sau mesaje repetate sau nepotrivite;
- Comentarii sau glume nepotrivite sau discriminatorii;
- Expunerea la conținut inadecvat sau ofensator;
- Amenințări sau agresiuni fizice sau verbale;
- Distribuirea de fotografii sau clipuri video compromițătoare;
- Campanii de hărțuire sau intimidare prin intermediul mai multor canale sau persoane;
- Crearea sau distribuirea de liste cu nume pentru a fi atacate persoanele;
- Crearea de conturi false.

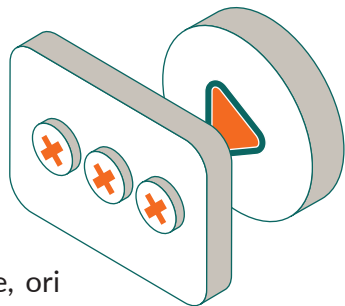

O parte din aceste fapte se pot comite și offline – fapta constituie un delict civil sau chiar o infracțiune, iar dacă se comite la școală se numește violență psihologică (bullying).

Are efecte negative asupra sănătății mentale și fizice a victimei, cum ar fi anxietate, depresie, izolare socială, afectează somnul, comportamentul sau performanța școlară. Cyberbullying poate fi la fel de dăunător ca și hărțuirea clasică, doar că poate avea efecte mult mai serioase din cauza naturii tehnologiei: este accesibil 24/7 și poate fi văzut de un număr nelimitat de persoane, provocând un impact mai mare asupra victimei.

b *Sexting*

— este termenul folosit pentru a descrie transmiterea sau distribuirea de imagini sau video cu conținut sexual prin intermediul telefoanelor mobile sau internetului. Acest comportament poate include trimiterea de fotografii sau videoclipuri cu tine însuși sau cu alte persoane, ori distribuirea de imagini sau clipuri video cu conținut sexual primite de la alți utilizatori. Acest comportament atrage sancțiuni penale în cazul în care imaginile reflectă minori (pornografie infantilă), în cazul în care se distribuie fotografii sau imagini video din interiorul casei unei persoane, dar fără acordul acesteia (violarea vieții private), când persoana din imagini este șantajată (sextorsion - șantaj) sau publicarea are loc doar în scop de răzbunare (revenge porn - violarea vieții private).

Poate avea efecte negative asupra sănătății emoționale și mentale a celor implicați, dar și asupra reputației și viitoarei cariere a persoanei în cauză.

c *Exploatarea sexuală online*

Copiii pot fi victime ale traficului sexual sau ale producției de materiale sexuale explicate în mediul online. Autorii obțin satisfacție sexuală sau beneficii materiale de pe urma unor acțiuni precum:

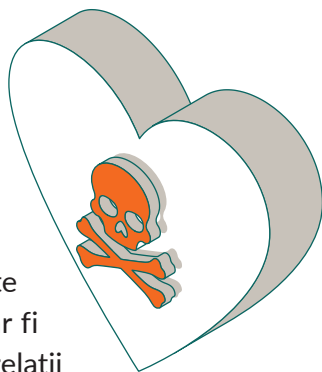
- Producerea, distribuirea sau posesia de materiale cu conținut sexual cu copii;
- Întâlniri offline sau online cu minorii, în scopul satisfacerii sexuale;
- Forțarea minorilor să le trimită imagini având conținut sexual sau să asiste la activități sexuale;
- Recrutarea copiilor și adolescenților pentru a-i obliga să participe la activități sexuale ilegale.

Exploatarea sexuală online poate avea un impact devastator asupra victimei, provocând emoții negative, tulburări mentale, dificultatea de a avea relații sau probleme cu încrederea în sine. Copiii și adolescenții trebuie educați despre aceste riscuri, cum ar fi importanța protejării informațiilor personale online, cum să recunoască și să evite solicitările sau ofertele inadecvate, și cum să raporteze orice activitate suspectă la autorități sau la un adult de încredere.

d Ademenire online

Se mai numește „grooming online” sau „cyber-seducție”. Este o forma de abuz online în care adulții se folosesc de internet și alte tehnologii pentru a atrage și a seduce copii pentru a-i face să ia parte la activități ilegale sau periculoase. Autorii folosesc una sau mai multe tehnici pentru a câștiga încrederea copiilor, cum ar fi mințirea cu privire la identitatea lor, crearea de relații

false, oferirea de cadouri sau bani. Uneori, ei silesc sau conving victimele să se implice în activități ilegale sau periculoase, cum ar fi trimiterea de imagini sau video cu conținut sexual, pentru ca mai apoi să le șantajeze cu acestea în scopul de a trimite noi materiale, de a se întâlni cu autorul în scop sexual ori de se prostitua.

„**Metoda Loverboy**” este o modalitate de ademenire a fetelor. Un individ pare că se îndrăgostește de o fată pe care o recrutează de cele mai multe ori online, îi face câteva cadouri scumpe, apoi o înstrăinează de prieteni și părinți care – chipurile – s-ar opune iubirii dintre cei doi, după care o convinge să se mute la el sau chiar să părăsească țara împreună. Aici o bate, îi ia actele, o violează, o filmează în timp ce întreține relații sexuale și o obligă să facă asta în continuare sub comanda lui sau o vinde altora pentru a o controla în acest sens. Fără să își dea seama, fata a devenit victima traficului de persoane.

Acest tip de abuz nu este limitat la un anumit grup de vârstă sau gen,

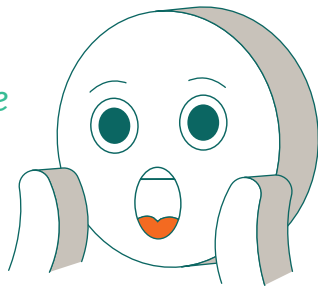
ci poate afecta copii și adolescenți din toate mediile și comunitățile. Copiii trebuie informați despre acest pericol și încurajați să vorbească deschis dacă sunt abordați de către străini care îi fac să se simtă inconfortabil sau în pericol.

e *Expunere la informații neadecvate*

Copiii și adolescenții pot fi expuși la o varietate de informații nepotrivite sau dăunătoare online, printre care se numără:

- Conținut sexual explicit: minorii pot găsi accidental sau intenționat imagini sau clipuri video cu conținut sexual explicit;
- Discurs violent sau extremist: copiii și tinerii pot fi expuși la mesaje sau imagini care promovează violența sau extremismul. De exemplu, tinerii care sunt radicalizați de mișcări teroriste, cum ar fi ISIS;
- Discriminare sau ură: ei pot fi expuși la mesaje sau imagini care promovează discriminarea sau ura pe bază de rasă, orientare sexuală, naționalitate sau alte caracteristici;
- Tehnici de manipulare: copiii pot fi expuși la tehnici prin care le pot li se induce idei pentru a lua decizii periculoase sau a se implica în activități ilegale. De exemplu, ți se spune pe net că anumite droguri, cum ar fi cannabisul are proprietăți curative sau dacă deții până la un gram nu vei avea dosar penal;
- Informații false sau dezinformare: acestea pot avea un impact negativ asupra minorilor, dar și asupra societății în general;
- Spam: mesaje nesolicitate primite pe mail sau prin sms, de regulă cu un scop comercial. De exemplu, „scrisoarea nigeriană”: primești mesaj prin email sau messenger că ai moștenit o avere foarte mare de la cineva din străinătate care te-a ales absolut întâmplător sau pentru o coincidență a numelui tău cu cineva decedat în străinătate și, pentru a ți se vira banii, tu trebuie să plătești o taxă – evident, plătești taxa și moștenirea nu mai vine.

Participarea la jocurile online poate fi extrem de periculoasă pentru copiii și adolescenți, deoarece pot pune în pericol atât sănătatea lor fizică, cât și emoțională sau chiar le poate pune viața în pericol. De regulă, ei sunt păcăliți să ia parte la astfel de jocuri, numite „challenges” sau „dares” (provocări, îndrăzneți):

— Provocări care implică riscuri fizice: acestea pot include provocări care îi obligă pe participanți să se rănească sau să ia medicamente sau substanțe periculoase. De exemplu, să se cresteze pe mâini cu un cuțit, să își țină cât mai mult respirația în timp ce își strâng un cordon în jurul gâtului, să își răstoarne peste corp o găleată cu apă foarte rece;

— Provocări care implică ilegalitate: acestea pot include provocări care îi obligă pe participanți să comită infracțiuni sau să încalce legea. De exemplu, să intre în sediul școlii sau a altei instituții după închiderea orelor de program;

— Provocări care implică distribuirea de informații personale sau sensibile: acestea pot include provocări care îi obligă pe participanți să dezvăluie informații personale sau sensibile despre ei înșiși sau despre alții. De exemplu, să fotografieze cartea de identitate a unui coleg de la școală și să o distribuie pe un cont de Instagram anume creat;

— Provocări care implică trolling sau cyberbullying: acestea pot include provocări care îi obligă pe participanți să hărțuiască sau să ia parte la comportamente negative sau agresive online. De exemplu, un băiat este provocat să fotografieze fetele în timp ce se schimbă la vestiar ori un elev este provocat să îl bată pe un altul, în timp ce totul e transmis online.

3 • Consecințele abuzului

Abuzul asupra copilului poate avea loc în familie (violență domestică, consum de alcool, consum de droguri, prostituție, uneori dizabilitate), în diverse instituții (școală, centru de reeducare, centru de plasament, sediul poliției), în comunitate (de exemplu, pe stradă), în mediul online.

Poate avea consecințe imediate asupra lui, dar și pe termen lung, asupra sănătății, dezvoltării și bunăstării sale. Pe termen lung, este posibil ca aceste consecințe să se răsfrângă inclusiv asupra vieții de adult: va fi dificil să dezvolte sau să mențină relații intime cu sexul opus ori chiar relații sociale în general, să își găsească un loc de muncă stabil, să fie un părinte suficient de bun etc.

Consecințele de care vorbim se manifestă pe mai multe planuri:

În plan fizic:

fracturi, dizabilități, afecțiuni neurologice, boli, deces;

În plan afectiv:

atașament atipic, carențe afective, instalarea unor comportamente agresive, stima de sine redusă etc.;

În planul celorlalte aspecte ale dezvoltării:

retard al creșterii, întârzieri în dezvoltarea motorie, cognitivă și de limbaj, competențe sociale reduse etc.;

În planul adaptării școlare:

diminuarea performanțelor școlare, dificultăți de învățare etc.

Prevenirea abuzului – rolul școlii

Elevii dumneavoastră deja utilizează dispozitive digitale. Probabil unele reguli pentru a naviga în siguranță le cunosc deja. Pe altele poate nu le cunosc sau le ignoră. Este bine să le spuneți regulile de navigare online și să le reamintiți importanța respectării regulilor: în primul rând ele fac să fim în siguranță, în al doilea rând cine încalcă regulile făcând rău altora trebuie să răspundă pentru asta.

Nu uitați că dacă un elev este victima unor fapte interzise pe internet are nevoie de suport din partea unui adult și chiar a oamenilor legii. Mai mult, dacă fapta se comite la școală cât timp era sub supravegherea dvs, legea spune că răspundeți cu bani pentru pagubele comise de elev, afară de faptul când demonstrați că ați făcut tot ce puteați ca să se evite acea faptă.

1 • Strategii și campanii de prevenire

Educația digitală este continuă. Permanent apar noi aplicații și noi programe. Este bine să aveți un dialog continuu cu elevii dvs. Despre noutăți. Sugerați-le aplicații utile pentru actul de educație!

Legea educației permite colaborarea cu specialiști din afara sistemului de învățământ. Indiferent că este vorba de profesioniști ce lucrează în instituții sau de membrii unor ONG-uri, puteți invita la orele dvs. Persoane cu preocupări în sfera digitală, juridică, anti-drog sau anti-violență.

Este posibil să organizați o vizită cu elevii la poliție, parchet, tribunal sau penitenciar. Luați legătura cu șeful instituției și stabiliți o întâlnire.

La ședințele cu părinții discutați și aspecte legate de utilizarea telefonului mobil la școală și a internetului.

2 • Fapte permise și fapte interzise elevilor

În România, există mai multe norme legale care stabilesc limitele comportamentului uman când suntem în mediul online. Iată ce ar trebui să spuneți elevilor dvs:

13+

Până la împlinirea vârstei de 13 ani, părinții îi pot deschide copilului un cont pe youtube Kids;

16+

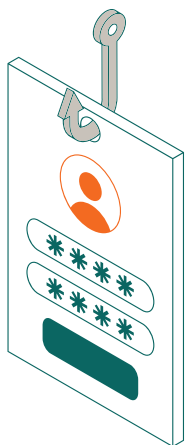
Vârsta minimă pentru deschiderea personală a conturilor în online este 13 ani pentru Facebook, Instagram, tiktok, Snapchat; 16 ani pentru poșta electronică la yahoo și gmail, pentru utilizarea youtube și whatsapp; 18 ani pentru Tinder și onlyfans;

18+

Orice postezi pe peretele contului tău de Facebook, tiktok sau Instagram și, la fel, tot ce postezi pe grupul de whatsapp al clasei, este considerat a fi comunicat într-un **loc public**;

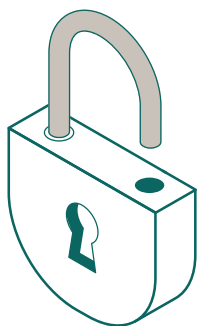
Este interzis ca o persoană să își deschidă cont în numele altei persoane existente, fără acordul acesteia. Furtul de identitate digitală este infracțiune și se numește **fals informatic** în țara noastră;

Până la împlinirea vârstei de 14 ani părinții au dreptul legal să cenzureze prietenii și corespondența copilului care îi pot face rău acestuia;

Se încalcă drepturile de autor în caz de utilizare a unor programe sau jocuri fără a deține licență;

Este infracțiunea de **violarea secretului corespondenței** instalarea unui mecanism sau program de copiat informații din computerul sau telefonul cuiva; la fel, dacă divulgi altor persoane datele, mesajele, pozele respective;

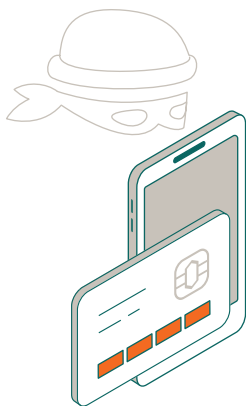
Dacă, știind codul de acces, intri în computerul sau telefonul cuiva fără voia sa, ești un **hacker**, iar infracțiunea comisă se numește **acces ilegal la un sistem informatic**;

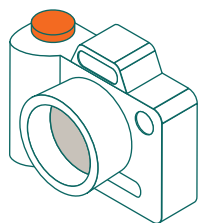
Atunci când modifizi sau ștergi date din telefonul sau computerul cuiva, ori în mod electronic îi împiedici accesul la datele din device-ul său, comiți infracțiunea de **alterarea integrității datelor informatice**;

Dacă sustragi cardul cuiva sau telefonul cuiva, fapta e infracțiunea de **furt**; dacă l-ai găsit pe stradă și nu l-ai dus la proprietar (în cazul în care îl știi) sau la poliție (în termen de maxim 10 zile), fapta este tot infracțiune și se numește **însușirea bunului găsit**;

Dacă folosești un card ce nu îți aparține, fără acordul proprietarului, pentru a extrage bani din cont prin bancomat, transfer bancar sau pentru a face plăți la POS, ți se va face dosar penal pentru **efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos**;

Dacă lovești o persoană pentru a-i sustrage cardul sau telefonul, fapta e infracțiunea de **tâlhărie**;

Nu ai voie să accesezi site-uri cu imagini sau filme porno înfățișând minori. Nu ai voie să faci poză sau filmuleț cu un minor într-o ipostază sexuală, nu ai voie să îl distribuie, nu ai voie să îl deții în telefonul mobil. Faptele de acest tip constituie infracțiunea de **pornografie infantilă**;

Nu ai voie să înregistrezi discuții sau imagini din casa unei persoane fără permisiunea ei. Nu ai voie să dai altuia sau să distribuie pe internet poze cu cineva aflat în intimitate sau în casa sa, dacă el nu ți-a permis. Faptele de acest tip sunt infracțiune și se numește **violarea vieții private**;

Dacă deții poze intime sau compromițătoare cu cineva, nu au voie să îi ceri vreun lucru sau vreun avantaj ca să nu publice acele poze. Fapta este infracțiune și se numește **șantaj**;

Imaginea ta nu poate apărea în reclamă la un produs, pe coperta unei cărți, într-un tablou, într-un pictorial, într-un reportaj la TV sau radio dacă nu ți-ai dat acordul. Ești îndreptățit să primești **despăgubiri** pentru asta;

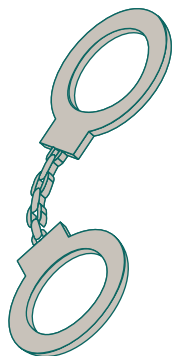
Nu ai voie să publici o fotografie făcută într-un loc public și să etichetezi persoanele care apar acolo. La cererea lor trebuie să ștergi **eticheta** sau să dai jos poza;

Nu poți publica texte sau fotografii aflate în spațiul public dar protejate de drepturile de autor. Fapta este un delict civil și poți fi obligat să plătești **despăgubiri** autorului;

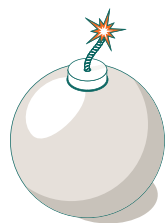
Nu poți atașa la clipurile tale melodii protejate de legea drepturilor de autor pentru utilizarea căreia nu ai plătit taxă. Dacă le postezi în mediul online, vor fi date jos de administratorii platformelor. Dacă vinzi asemenea piese sau te înregistrezi pe tine cântând o piesă care nu îți aparține și o vinzi, la cererea autorului original vei plăti **despăgubiri**;

Nu ai voie să înjuri o persoană ori să o acuzi în mod mincinos că a comis ceva rău. Nu îți este permis să modifice chipul cuiva dintr-o poză pentru a o supune batjocurii celorlalți. Aceste fapte sunt delikte civile și vei plăti **despăgubiri** victimei;

Nu ai voie să postezi mesaje de susținere ori să folosești însemne ale mișcărilor fasciste, naziste sau legionare. Aceste fapte sunt **infracțiune**;

Este **infracțiune** dacă instigi publicul să comită infracțiuni. Este o faptă mai gravă dacă inciti publicul la acte de violență, la ură sau la discriminare pe motive de etnie, religie, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală;

Dacă avertizezi o persoană că urmează să o prinzi, să o bați, să o violezi ori să o omori este infracțiunea de **amenințare**;

Nu ai voie să comanzi droguri pe internet sau pe dark web. Fapta este infracțiune gravă și se numește **trafic de droguri**;

Nu ai voie să descarci filme sau jocuri piratate și să le vinzi. Fapta este **infracțiune** pedepsită de legea drepturilor de autor;

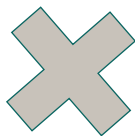

Nu poți citi comunicările private ale altor persoane și nu poți transmite mai departe comunicările care nu ți se adresează. Această faptă se numește **violarea secretului corespondenței**;

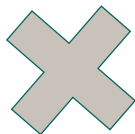
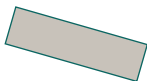
Pentru veniturile obținute din tranzacții cu criptomonede trebuie să plătești la stat **impozitul pe venit** și contribuția de asigurări sociale de sănătate, altfel vei fi urmărit de Fisc.

Nu ai voie să copiezi la teste, examene sau concursuri folosind tehnologia informației. Vei fi eliminat din sală și pentru unele profesii vei avea interdicție de a da din nou acel examen!

Nu ruga și nu plăti pe nimeni să îți facă lucrările sau tezele! Nu folosi inteligența artificială pentru crearea de lucrări, eseuri, referate. Sunt programe anti-plagiat care depistează fraudă!

Nimeni nu are voie să întrețină relații intime cu o altă persoană fără voia acesteia; legea consideră că este infracțiune atât penetrarea vaginală, orală sau anală (fapta se numește **viol**), cât și mângâierea sau atingerile în zone intime (fapta se numește **agresiune sexuală**);

Pe un minor sub 14 ani nu ai voie să îl convingi să îți trimită poze intime, nu poți să îi dai materiale pornografice, în fața lui nu poți comite acte sexuale. Faptele sunt considerate **corupere sexuală** și se pedepsesc cu închisoarea. Nici măcar nu ai voie să îi trimiți mesaje prin care să îi ceri să se întâlnească cu tine pentru a face cele enumerate mai sus, căci fapta este infracțiunea de **racolarea minorilor în scopuri sexuale**;

Dacă faci apeluri sau dai mesaje repetate cuiva și acesteia i se provoacă o stare de temere, infracțiunea se numește **hărțuire**;

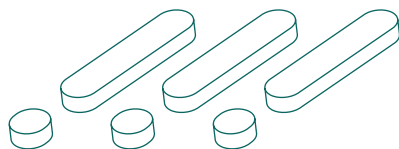
Nu ai voie să dezvălui unei persoane străine codul de acces la o lecție online (infracțiunea este **complicitate la acces la un sistem informatic**) și nu ai voie să faci înregistrări ori capturi de ecran în cadrul unei lecții online fără permisiunea tuturor participanților (infracțiunea este **violarea vieții private**)!

De reținut: legea sancționează nu numai pe autor (cel care lovește, amenință, șantajează, violează), ci și pe instigator (cel care are ideea comiterii acestor fapte și îl convinge pe autor să le facă), ca și pe complice (cel care ajută autorul să comită fapta, inclusiv prin încurajări). Nu are nicio importanță dacă actele de agresiune se comit în off-line sau în online.

3 • Sfaturi pentru siguranța în online

Reamintiți-le și elevilor dvs:

Până la împlinirea vârstei de 18 ani, persoana se numește „copil”; între 14 și 35 ani persoana se numește „tânăr”;

Aveți grijă când descărcați programe sau aplicații din surse obscure: unele conțin viruși;

Dacă trimiți cuiva un mesaj, o înregistrare audio sau imagini foto sau audio prin internet, acestea rămân o perioadă stocate în serverul companiei;

Începând cu vârsta de 14 ani ai dreptul să spui părinților ce fotografii cu tine au voie sau nu să le publice în online;

Unele aplicații permit să ștergi comunicarea către o altă persoană la puțin timp după ce ai trimis mesajul, indiferent că destinatarul l-a văzut sau nu;

Odată ce mesajul a ajuns la destinatar, nu ai de unde ști dacă acesta nu l-a păstrat (de exemplu, folosește funcția captură de ecran sau fotografiază cu un alt telefon ce a primit de la tine);

Anumite imagini din tinerețe te pot compromite mai târziu;

Paginile site-urilor rămân în arhiva internetului chiar dacă ulterior site-ul dispare;

Nu pune fotografii din vacanță în timp ce anunți pe rețelele de socializare că toată familia e plecată de acasă. Hoții atâta așteaptă!

Folosește parole diferite pentru diversele aplicații pe care le folosești;

Folosește un antivirus performant!

Ai grijă când traversezi strada: nu sta pe telefonul mobil și nu asculta muzică în căști!

Atunci când comunică cu o persoană sau un grup de prieteni utilizând rețeaua de telefonie mobilă sau cea de internet, trebuie să știi că toate informațiile sunt stocate pe serverul companiei, chiar dacă tu le ștergi de pe pagina ta sau din chat. Gândește-te cum ar fi dacă cineva ar intra, în mod fraudulos, în posesia textelor, a pozelor sau a filmulețelor trimise de tine unor apropiați;

Dacă ai primit sau vezi un mesaj sau imagini pe care îl consideri neadecvate, încalcă drepturile de autor, constituie hărțuire sau încalcă alte Reguli ale comunității formată în jurul unei platforme electronice, atunci blochează expeditorul și/sau raportează-l administratorului;

Dacă poza ta intimă sau numărul tău de telefon a apărut pe un site de servicii sexuale, cere administratorului platformei respective să le ștergă imediat și spune-i că e vorba de un minor;

Dacă crezi că un străin a avut acces la dispozitivele tale sau corespondența ta, fă plângere la procuror!

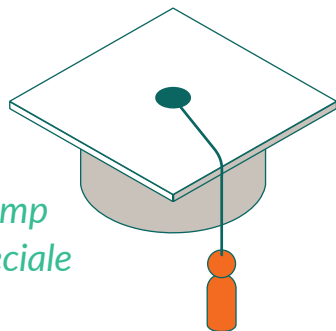
Reține corespondența care provine de la cel care ți-a făcut rău. Capturile de ecran vor fi folosite ca dovezi;

În caz de violență fizică sau sexuală, caută un cabinet de medicină legală pentru a ți se elibera un certificat în care se va nota felul leziunilor, cauza acestora, gravitatea lor și data aproximativă a producerii.

4 • Reguli speciale pentru cadrele didactice

Indiferent că vă desfășurați activitatea într-o unitate școlară de stat sau din mediul privat, ori într-un centru de educare sau de protecție, cât timp lucrați cu minorii aveți câteva reguli speciale care privesc școala și cadrele didactice:

- Școala poate utiliza camere video pentru a filma ce se întâmplă în sediul său. Imaginile nu sunt postate public, accesul la ele este restricționat, iar acele imagini se șterg după maxim 30 de zile, astfel încât drepturile elevilor și profesorilor sunt protejate întru totul;

- Școala poate utiliza în mod public imaginile luate în timpul orelor, dacă există acordul prealabil al părinților, iar după împlinirea vârstei de 16 ani, al elevilor;

- Profesorii nu au voie să lovească elevii, să îi înjure sau să îi amenințe – fapta este infracțiunea de purtare abuzivă (art. 296 Codul penal). Orice persoană – victimă sau martor – poate sesiza procurorul; acesta se poate sesiza din oficiu dacă a auzit, a văzut sau a citit o știre despre acea agresiune.

- Profesorii nu au voie să pedepsească corporal elevii (art. 52 din Legea nr. 1/2011 a educației);

- Profesorii nu au voie să întrețină relații intime cu minorii sub 16 ani (fapta este infracțiune), cu minorii de 16-18 ani care le sunt elevi (fapta este infracțiune) sau cu majorii care le sunt elevi (fapta este abatere disciplinară);

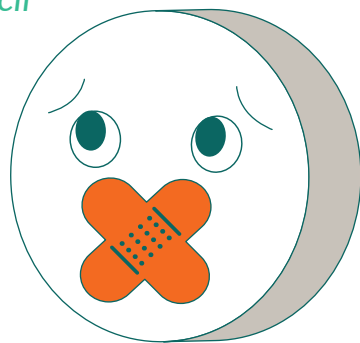
- Profesorii nu au voie să ceară de la elevii minori poze sau filmulețe pornografice (fapta este infracțiune).

- Profesorii nu au voie să facă meditații cu proprii elevi (fapta este abatere disciplinară).

Recunoașterea abuzurilor comise asupra elevilor

1 • Abuzul asupra copiilor mici

Acest tip de abuz este mai dificil de detectat, pentru că cei mici fie nu au încă abilitatea de a verbaliza ceea ce li s-a întâmplat, fie sunt speriați sau amenințați să păstreze tăcerea. Unele semne care ar putea indica faptul că au fost victima unui abuz, inclusiv de natură sexuală, sunt:

- Schimbări bruște în comportament: anxietate, depresie, iritabilitate;
- Tulburări de somn: insomnii sau coșmaruri.
- Probleme cu urinatul sau scaunul: incontinență, durere sau sângerări;
- Modificări ale corpului: răni, vânătăi, zgârieturi sau arsuri;
- Este suspect de izolat sau retras;
- Face aluzii despre abuz sexual prin desene sau jocuri.

2 • Abuzul asupra adolescenților

Este o situație ideală atunci când elevul are încredere în dvs și poate să vă relateze ce i s-a întâmplat acasă, pe stradă, în online sau chiar la școală. Dar, dacă elevul nu vorbește, fiind speriat sau rușinat, situația dificilă sau chiar dureroasă prin care poate a trecut este greu de detectat.

În afară de cele de mai sus, semne ale abuzului asupra unui adolescent, inclusiv ale abuzului sexual, pot fi:

- Probleme școlare: scăderea performanței școlare, absenteism;
- Modificări bruște ale apetitului: pierderea sau creșterea poftei de mâncare;
- Modificări ale corpului: semnele unei sarcini nedorite;
- Probleme cu drogurile sau alcoolul, abuz de tranchilizante;
- Comportament auto-agresiv; idei sau acte suicidare;
- Teamă de a se întâlni sau de a fi în preajma anumitor persoane;
- Prezența tulburărilor de somn: insomnii, coșmaruri violente;
- Agitație severă, anxietate, stare de nervozitate permanentă.

3 • Comunicarea cu elevul abuzat

Comunicarea eficientă între un profesor și un elev aflat în situații vulnerabile poate fi esențială pentru a asigura un mediu de învățare pozitiv și de a sprijini dezvoltarea emoțională și școlară a elevului.

Dacă un profesor suspectează că un elev a fost abuzat, este important să ia acest lucru foarte în serios și să ia măsuri

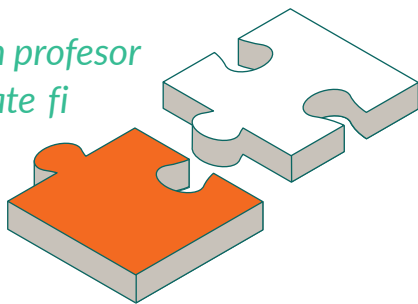
imediate pentru a asigura siguranța și protecția elevului. Printre regulile de comunicare într-un astfel de caz, vă sugerăm:

- Elevul trebuie să fie în siguranță. Dacă este necesar, mergeți într-un birou sau alt loc unde copilul este la distanță de cel care l-a abuzat;
- Creați un mediu de comunicare deschis, ca elevul să se simtă liber să vorbească despre problemele sale;
- Ascultați elevul cu calm;
- Ascultați-l cu atenție și înțelegeți-i sentimentele;
- Nu judecați elevul;
- Oferiți-i suport emoțional;
- Colaborați cu alte persoane din școală, cum ar fi consilierul școlar sau asistenta/doctorul de la cabinetul școlar;
- Luați legătura cu familia elevului;
- Îndrumați-l legal sau indicați-i persoana ori instituția care îi poate oferi sprijinul legal;
- Informați-l că, pentru protecția elevului și sancționarea vinovaților, dvs. Sunteți obligat să raportați cazul autorităților;
- Respectați confidențialitatea elevului;
- Fiți pregătit să oferiți în continuare suport, în timpul procesului de recuperare.

4 • Comunicarea cu părinții elevului abuzat

Comunicarea eficientă între un profesor și părinții unei victime de abuz poate fi esențială pentru a asigura suportul necesar copilului și pentru a lucra împreună pentru a rezolva problema.

Dacă abuzul are loc în familie și este grav ori repetat, poate nici nu este indicat să discutați cu părinții, ci să raportați cazul către DGASPC sau chiar procurorului.

Dacă însă credeți că sunt mici neînțelegeri sau abordări nepotrivite în familie, atunci puteți urma aceste sfaturi:

- Comunicați în mod regulat cu părinții;
- Reacționați cu empatie și respect față de părinți;
- Ascultați-i cu atenție și înțelegeți-le preocupările și temerile;
- Informați-i despre situația copilului și acțiunile pe care le-ați luat pentru a-l proteja;
- Lucrați împreună cu părinții pentru a identifica resursele și serviciile de sprijin necesare copilului;
- Încurajați colaborarea părinților cu serviciile de sprijin pentru a garanta siguranța și protecția copilului;
- Respectați confidențialitatea copilului;
- Fiți pregătiți să oferiți suport continuu în timpul procesului de recuperare și să fiți disponibil pentru a răspunde la orice întrebări sau preocupări ale părinților.

Combaterea abuzurilor asupra elevilor – rolul profesorului

1 • *Obligația profesorului în protejarea victimei minore*

Obligația profesorilor de a semnala cazurile de abuz asupra copiilor rezultă din trei texte cuprinse în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copiilor:

— „Cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri” (art. 52 alin. 4);

— „Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului” (art. 89 alin. 3);

— „Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv” (art. 96 alin. 1).

De asemenea, această obligație rezultă din Codul-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 4.831/2018: „În relațiile cu beneficiarii direcției ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură: (...) Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcției ai educației prin (...) Protecția fiecărui beneficiar direct al educației, **prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia**, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului” (art. 5 lit. A pct. III).

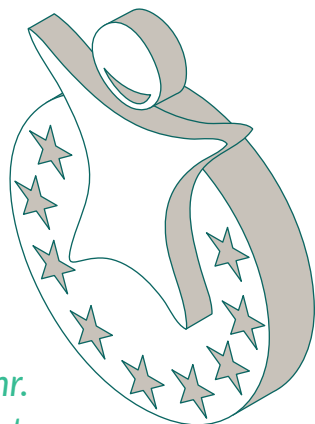
Pentru aceasta, rețineți următoarele:

- Pentru dvs, semnalarea este o obligație, nu doar o posibilitate;
- Sesizarea vă revine dvs, ca individ, nu școlii ca instituție, nu directorului ca șef al acesteia;
- Aveți această obligație atât timp cât elevului este minor, adică nu a împlinit încă 18 ani;
- Nu are importanță dacă elevul sau părinții lui nu doresc sesizarea DGASPC;

- Nu are importanță că autorul faptei este un membru al familiei elevului, un coleg al acestuia, directorul școlii sau un profesor, coleg cu dvs;
- Abuzul comis asupra elevului minor poate să fie în orice formă: fizic, emoțional, psihologic, sexual, economic;
- Neglijența este fapta prin care se pune în pericol viața, sănătatea, integritatea sau dezvoltarea elevului și este comisă de persoana care trebuie să crească, îngrijească, educe un copil. Ea poate fi alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie;
- Nu are importanță că abuzul contra minorului s-a petrecut acasă, pe stradă, la club sau în online.

2 • Semnalarea abuzului către DGASPC

*Legislația prevede pentru cadrele didactice care sunt obligațiile lor în cazul în care le este adus la cunoștință un abuz comis asupra unui elev sau neglijarea lui de către aparținători – este vorba de **Metodologia de prevenire și intervenție în caz de violență asupra copilului**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 49/2011. Documentul se adresează tuturor profesioniștilor din domeniul protecției copilului și a familiei, asistenței sociale în general, precum și celorlalți profesioniști care intră în contact direct cu copilul; sunt vizați inclusiv educatorii din creșe, grădinițe, învățătorii din ciclul primar, profesorii din școli, licee, școli profesionale.*

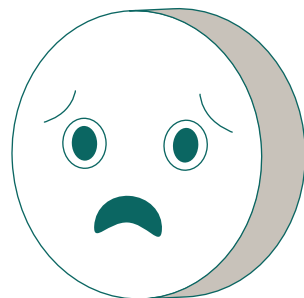
Principii generale:

— Principalele forme de violență asupra copilului sunt: **abuzul, neglijarea, exploatarea și traficul de copii;**

— Tipuri de violență: violență asupra propriei persoane, violență interpersonală și violență colectivă;

— Trebuie acordată atenție sporită copiilor cu dizabilități și celor aflați în protecție specială, care sunt mai expuși riscului de a deveni victime ale violenței;

— Indicii cu privire la existența unei situații de violență asupra copilului sunt identificate adesea în primul rând de către profesioniștii din sistemul educațional, de sănătate sau din asistența socială;

— Indiferent de posibilitățile profesionistului de a afla cauza semnelor pe care le prezintă elevul, acesta este obligat să semnaleze la DGASPC și verificările vor fi realizate ulterior pentru a stabili dacă este sau nu vorba despre violență asupra copilului. Cu alte cuvinte, se semnalează atât suspiciunea, cât și cazul;

— Orice prezumție de pericol pentru copil trebuie să declanșeze un proces de semnalare către autoritățile abilitate, chiar dacă acesta nu se va confirma.

b *Regulamentul intern*

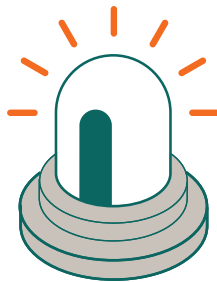

Școala trebuie să prevadă, la nivelul regulamentului de ordine interioară, în plus față de procedurile de semnalare către autoritățile abilitate, procedura de semnalare internă a cazurilor de violență asupra copilului, inclusiv procedurile disciplinare de investigare. O asemenea procedură este recomandabil să respecte următoarele principii:

- 1 semnalarea către autoritățile abilitate să ia măsuri nu poate fi condiționată de parcurgerea procedurii interne/ierarhice obișnuite;
- 2 procedura internă nu trebuie să întârzie nejustificat sau excesiv semnalarea către autoritățile abilitate, să îngreuneze sau să împiedice colectarea probelor;
- 3 procedura internă nu trebuie să excludă sau să interzică în vreun fel semnalarea către autoritățile abilitate;
- 4 procedura internă trebuie să respecte principiile de lucru enunțate de prezenta metodologie-cadru și de Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990;
- 5 în situațiile de urgență, de pericol grav, semnalarea către autoritățile abilitate va fi efectuată înaintea oricărei proceduri interne atât pentru cazurile de violență asupra copilului, cât și pentru cele de violență în familie.

Regulamentul de organizare și funcționare al școlii trebuie să cuprindă proceduri de semnalare de către angajații săi a cazurilor de violență asupra copilului identificate în cursul activității profesionale, precum și proceduri de semnalare a cazurilor de violență în familie la autoritățile abilitate.

Obligativitatea semnalării situațiilor de violență asupra copilului trebuie înscrisă în fișele de post ale tuturor profesioniștilor care interacționează cu copilul.

C *Reguli privind semnalarea:*

Sunt mai multe modalități de semnalare a abuzului:

— *Directă* - persoana care semnalează se prezintă direct la una dintre autoritățile abilitate;

— *Prin intermediul telefonului* – „119” este număr unic de telefon la nivel național pentru cazurile de abuz împotriva copiilor; este gratuit din orice rețea fixă sau mobilă și este operat de către consilierii direcțiilor de asistență socială și protecția copilului;

— *În scris* - persoana care semnalează face o sesizare scrisă a situației presupuse sau existente de violență, pe care o înaintează autorităților către DGASPC, Poliție sau Parchet;

— *Prin autosesizare* – chiar instituția responsabilă deschide un dosar, când află prin angajații proprii sau din presă de comiterea unui asemenea abuz.

Atunci când semnalarea la telefon sau în formă scrisă este anonimă, această situație nu se constituie într-un motiv de refuz al înregistrării semnalării ori al investigării situației semnalate, dacă sunt destule elemente de identificare a copilului victimă (nume și adresă).

Semnalarea situațiilor de violență asupra copilului și violență în familie se face la DGASPC. În situația în care semnalarea situației de violență s-a făcut la SPAS, poliție sau parchet, aceste autorități vor asigura informarea victimei cu privire la serviciile ce pot fi oferite/asigurate de către DGASPC

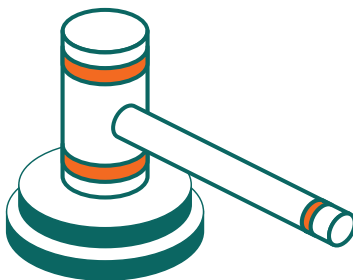
pentru copilul victimă și familia sa. De asemenea, în situația în care există acordul victimei adulte, cazul acesteia poate fi referit către DGASPC de către autoritățile mai sus menționate.

În caz de abuz (inclusiv exploatare ori trafic cu minori) sau neglijență asupra copilului, profesorul este obligat să semnaleze nu doar cazul, ci chiar și suspiciunea, la DGASPC. În situațiile urgente se recomandă contactarea imediată a DGASPC prin intermediul serviciului telefonul copilului. Situații urgente înseamnă că: 1. Viața copilului este în pericol. 2. Copilul este grav rănit. 3. Copilul a suferit un abuz sexual. 4. Copilul sub vârsta de 8 ani este lăsat singur în casă. 5. Copilul solicită de urgență ajutorul. 6. Copilul refuză să meargă acasă. 7. Copilul este grav neglijat. 8. Copilul este implicat în munci intolerabile.

Numele persoanei care a semnalat suspiciunea sau situația de violență asupra copilului, respectiv de violență în familie nu pot fi dezvăluite nici măcar echipei multidisciplinare care se va ocupa de caz. Acest tip de informații nu poate fi dezvăluit decât instanței, la cererea expresă a acesteia.

d **Sanțiuni**

Așadar, profesorul este obligat să semnaleze cazul de abuz asupra elevului său minor către DGASPC. Dacă nu o face, va fi sancționat disciplinar de către Consiliul de Administrație al școlii (art. 93 și art. 280 din Legea educației nr.1/2011). Sancțiunea poate fi contestată la Colegiul de Disciplină de la Inspectoratul Școlar Județean, apoi la Tribunal.

2 • Semnalarea abuzului către organele penale

Organele judiciare penale sunt polițistul (de la postul de poliție, secția de poliție sau Inspectoratul Județean de Poliție) și procurorul (de la Parchet). Pentru o mai eficientă și rapidă soluționare, recomand sesizarea procurorului.

a **Sesizarea facultativă**

Ca orice cetățean, profesorul poate sesiza organul penal când se comite o infracțiune de care ia cunoștință sau în care este implicat. Dacă el însuși este victimă, sesizarea se numește plângere penală, iar dacă el este martor (ocular sau din auzite), sesizarea se numește denunț. Poate fi depusă în scris sau oral. Când se depune în scris, recomand întocmirea în două exemplare: unul se lasă la organul sesizat, celălalt rămâne în posesia cetățeanului, având numărul de înregistrare aplicat.

Nu există vreo sancțiune pentru cetățeanul care nu anunță organele statului despre comiterea majorității infracțiunilor.

b **Sesizarea obligatorie**

Există însă anumite infracțiuni considerate grave care trebuie anunțate organelor penale ale statului. Dacă cel care are această obligație, inclusiv profesorul, nu și-o îndeplinește, atunci acea persoană riscă la rândul său un dosar penal, sancționarea de către judecător și deschiderea cazierului judiciar. Astfel:

1 Comite infracțiunea de **lăsare fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate** cel care nu ajută victima sau nu anunță de îndată autoritățile când găsește o victimă în pericol de a se răni sau de a muri și care nu se poate salva singură (art. 203 Codul penal).

Exemplul 1: Dacă un profesor găsește un elev drogat/rănit aflat la sol în toaleta școlii, care nu se poate mișca, trebuie să anunțe imediat ce are la dispoziție un telefon 112;

Exemplul 2: Dacă un profesor vede cum mai mulți elevi au înconjurat un alt elev în curtea școlii pe care îl lovesc cu pumnii și picioarele, atunci poate interveni să îi despartă și/sau să telefoneze la 112.

2 Comite infracțiunea de **nedenunțare** cel care află că o persoană a murit ca urmare a unor fapte penale comise asupra ei și nu anunță de îndată autoritățile (art. 266 Codul penal).

Exemplul 3: O persoană peste 14 ani vede că un vecin de al său a fost implicat într-o altercație, după care află că a murit. El trebuie să anunțe grabnic poliția/parchetul.

Exemplul 4: Un profesor află din zvon că o elevă de a sa a fost violată și apoi s-a sinucis. El trebuie să anunțe în cel mai scurt timp poliția/parchetul.

3 Comite infracțiunea de **nedenunțare** cel care nu anunță imediat poliția sau parchetul atunci când ia la cunoștință de comiterea asupra unui minor a unei infracțiuni contra libertății și integrității sexuale (art. 266¹ Codul penal).

Exemplul 5: Un profesor vede, aude sau află că un minor a fost abuzat sexual, că un minor a fost folosit pentru cerșetorie, că cineva s-a autosatisfăcut în fața unui minor cu vârsta sub 14 ani, că cineva a trimis un mesaj text unui minor sub 14 ani pentru a-l invita să vizualizeze un film pornografic sau că cineva a invitat la el un minor sub 16 ani pentru a întreține relații intime. El trebuie să anunțe imediat poliția/parchetul.

4 Comite infracțiunea de **omisiunea sesizării** cel care ia la cunoștință de săvârșirea unei fapte penale în legătură cu serviciul și nu sesizează de îndată poliția/procurorul (art. 267 Codul penal);

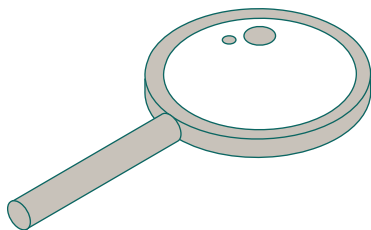
Exemplul 6: Un profesor primește de la un elev, ca justificare pentru lipsa de la o oră, o scutire medicală care pare falsificată, căci semnătura sau

ștampila nu sunt autentice. Un alt profesor constată că în catalogul tipărit, nota 3 dată unui elev a fost modificată în nota 8. Amândoi trebuie să anunțe grabnic poliția/parchetul și să le pună la dispoziție documentele falsificate.

Exemplul 7: Un profesor vede un coleg profesor care lovește un elev, la școală. El trebuie să anunțe poliția/parchetul imediat ce are la dispoziție acces la telefon sau email.

5 Comite infracțiunea de **inducerea în eroare a organelor judiciare** cel care cu rea-credință formulează o sesizare către organul judiciar împotriva unei persoane numai pentru a-i face un rău, pentru a fi anchetată, deși știa că nu a fost implicată în comiterea vreunei ilegalități.

Exemplul 8: Unui profesor nu i s-a aprobat transferul la o altă școală și, pentru a se răzbuna, formulează un denunț către DNA că directorul școlii a luat mită de la părinții unui elev, această faptă fiind inventată.

4 • Reguli de procedură privind abuzurile asupra minorilor

Organele statului au obligația de a respecta anumite proceduri în anchetele pe care le întreprind. Greșelile pe care le-ar face pot duce chiar la respingerea anumitor probe și, astfel, persoane vinovate să scape de pedeapsă. De aceea, colaborarea cetățenilor cu organele penale este esențială.

Dintre regulile care guvernează desfășurarea anchetelor, menționez:

— Poliția are voie să facă control corporal asupra copiilor, inclusiv la școală, dacă bănuiește că dețin asupra lor obiecte sau substanțe interzise ori periculoase;

— Cu autorizație de la judecător, poliția are voie să intre în conținutul telefonului sau mesageriei oricărei persoane suspecte de comiterea unei infracțiuni (**percheziție informatică**);

— Cu autorizație de la judecător, poliția poate descoperi pentru trecut în ce loc se afla o persoană la un moment dat, cui a dat telefon sau mesaj, la ce oră și minut, ce site-uri din internet a deschis. Deja există tehnologia pentru a stabili acest aspecte și pentru cei care utilizează **dark web-ul**;

— Numai cu autorizație de la judecător, orice comunicare care are loc în viitor prin telefon, mesagerie sau email poate fi **interceptată** și **înregistrată** de poliție, dacă există suspiciuni că o persoană a fost implică în acte ilegale sau pregătește comiterea unor astfel de acte. Faptul că mesajele sunt criptate nu este un impediment pentru organele legii;

— Constituie dovezi imaginile și sunetele înregistrate cu telefonul sau primite prin social-media;

— Atunci când dau declarație la poliție, parchet sau instanța de judecată, minorul victimă și minorul suspect/inculpat trebuie să fie asistați de avocat. Dacă nu își permit un avocat, se va acorda unul din oficiu, plătit de către stat;

— Când minorul suspect/inculpat nu a împlinit încă 16 ani, la audierea sa de către poliție/procuror trebuie să fie citat un părinte și DGASPC; La judecarea cauzei se citează serviciul de probațiune, părinții minorului sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul.

— Un minor poate fi reținut de poliție pentru 24 de ore și arestat de către un judecător pentru maxim 30 de zile;

— Cauzele cu inculpați minori se judecă rapid. Ședința de judecată este nepublică.

a Sanțiuni aplicate de școală

Un elev va fi sancționat de administrația școlii dacă:

Comite fapte interzise de lege (arătate în ROFUIP, Statutul Elevului, Regulament școlar), și

Aceste fapte au loc în incinta școlii (în clădire, pe terenul de sport, în curtea școlii), indiferent dacă este vorba de mediul fizic sau cel online.

Astfel de fapte reprezintă abateri de la disciplina școlară. Elevul trebuie investigat de către Comisia anti-violență din unitatea școlară, care va sta de vorbă cu cei implicați, cu martorii care au asistat la conflict, vor face capturi de ecran de pe imaginile care există, vor depune la dosarul disciplinar CD-uri cu înregistrările video existente. Apoi vor propune una dintre următoarele sancțiuni (art. 16 din Statutul Elevului):

- ! Observație individuală;
- ! Muștrare scrisă;
- ! Retragerea temporară sau definitivă a bursei de merit, a bursei sociale, “Bani de liceu”, a bursei profesionale;
- ! Mutarea disciplinară la o clasă paralelă din aceeași unitate de învățământ (nu se poate aplica în clasele primare).
- ! Primele două sancțiuni se aplică de către diriginte, celelalte două de către director. Pentru muștrare, se poate scădea nota la purtare, dar pentru retragerea bursei și mutare la altă clasă este obligatorie și scăderea notei la purtare.

O sancțiune aplicată elevului poate fi contestată de către părinte sau de către elevul major, în termen de cinci zile lucrătoare, la consiliul de administrație al școlii.

Știați că? Dacă elevul sancționat a avut timp de cel puțin opt săptămâni de școală un comportament fără abateri, se poate anula măsura scăderii notei la purtare.

Nici profesorul nu are voie să comită asemenea fapte.

Legea prevede că atunci când agresorul fizic, sexual sau verbal al unui elev este chiar un profesor, orice persoană poate înregistra la secretariatul școlii o sesizare adresată Consiliul de administrație al școlii pentru a se face o cercetare pentru încălcarea disciplinei muncii. Profesorului i se va aplica una din următoarele sancțiuni (art. 280 din Legea nr. 1/2011 a educației):

- ! **Observație scrisă;**
- ! **Avertisment;**
- ! **Diminuarea salariului de bază cu până la 15%, pe o perioadă de 1-6 luni;**
- ! **Suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare sau pentru obținerea gradelor didactice ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control;**
- ! **Destituirea din funcția de conducere, de îndrumare și de control din învățământ;**
- ! **Desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.**

b Măsuri luate de DGASPC

Dacă s-a comis o infracțiune de către cel care **nu a împlinit încă 14 ani** se anunță doar DGASPC (sesizare). Cu privire la minorul agresor se va lua o măsură specială de protecție: fie *supraveghere specializată de către părinți*, fie *plasament în centre speciale*. Măsura se dispune de către Comisia pentru protecția copilului (atunci când există acordul părinților) sau de către judecător (când nu există acest acord). Părinții vor participa la consilierea efectuată copilului de către DGASPC.

c Sancțiuni aplicate de judecător

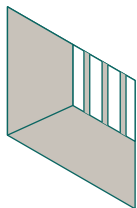
Dacă s-a comis o infracțiune (lovire, amenințare, șantaj, viol, agresiune sexuală, pornografie infantilă, deținere de droguri) și **autorul are 14 ani împliniți**, atunci poliția/procurorul trebuie informat prin denunț (martorul) sau plângere (victima) pentru a se forma un dosar penal pe numele agresorului.

Când există dovezi contra agresorului, acesta va fi trimis în fața judecătorului pentru a fi sancționat. Pentru minorii agresori, judecătorul aplică una dintre următoarele 6 măsuri educative:

— **Unele mai blânde:** *stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de săptămână, asistarea zilnică* – aceste măsuri se iau pentru câteva luni, când sunt comise infracțiuni mai ușoare, minorul nefiind închis în vreo instituție a statului;

— **Altele foarte aspre:** *internarea într-un centru educativ timp de 1-3 ani (la Târgu Ocna sau Buziaș) și internarea într-un centru de detenție timp de 2-15 ani (la Craiova și Brăila-Tichilești)* – aceste măsuri se iau pentru infracțiuni grave

și presupun privarea de libertate în instituții speciale, unde minorul se află sub pază permanentă și trebuie să se supună unui regim de viață extrem de strict. Când copilul a devenit major, va fi dus în penitenciar, alături de majori, numai dacă nu respectă regulile din centru.

Când autorul avea împlinită **vârsta de 18 ani** la data comiterii faptei, el va fi judecat și sancționat ca un adult. Pedepsa pentru abuzul comis va fi închisoare, iar executarea acesteia are loc într-un penitenciar.

Dacă s-a comis un **delict civil** (de exemplu: injurii, umilințe, acuzații mincinoase comise în public, stricarea sau distrugerea unui bun ce aparține altui elev sau școlii) atunci victima poate sesiza direct Judecătoria din localitate pentru a obliga autorul să plătească o despăgubire și/sau să își ceară în public iertare. Când autorul este minor, la proces părinții vin în locul lui (dacă are sub 14 ani) sau alături de el (dacă are vârsta de 14-18 ani). Daunele stabilite de judecător trebuie plătite în mod obligatoriu, altfel se vor lua bani din conturile părinților sau se vor vinde la licitație bunurile lor.

Prezentul ghid este realizat prin 2 proiecte care sprijină educația civică, consilierea parentală și combaterea abuzului și violenței asupra copiilor și tinerilor, respectiv:

1 Proiectul JUSTinACT

— Justiție, acțiune socială și consolidarea capacității civile pentru combaterea abuzului sexual asupra copiilor.

Scopul principal JUSTinACT îl reprezintă combaterea abuzului sexual asupra copilului prin creșterea nivelului de conștientizare a publicului privind drepturile copiilor și a capacității profesorilor și părinților de a identifica diferitele forme de abuz la adresa copiilor. Sunt vizați 10.000 de copii și părinți din mediul rural, acolo unde se înregistrează un nivel mai scăzut al informațiile de acest tip.

Proiectul este derulat de **Fundația World Vision România** în parteneriat cu asociațiile **Vedem Just din România și Ecpat Norvegia**, cu sprijinul financiar **Active Citizens Fund România**, program finanțat de **Islanda, Liechtenstein și Norvegia** prin Granturile SEE 2014-2021.

Realitatea este că în spatele fiecărui caz care ajunge să fie raportat cu privire la un abuz comis asupra unui minor, se află alte multe alte cazuri neraportate, poate de ordinul sutelor. Mai ales abuzul sexual rămâne de cele mai multe ori în spatele ușilor închise din cauza rușinii pe care o simte victima. Proiectul își propune să modifice o astfel de mentalitate: copilul este o ființă umană cu drepturi, iar în caz de abuz sexual nu victima este cea vinovată.

Întrucât toată lumea folosește astăzi instrumente digitale, o importantă componentă a prezentului proiect este educația anti-abuz, comis asupra copilului prin intermediul tehnologiei.

2

Proiectul

**My community
YOUTH VOICE**

(Comunitatea mea—Vocea tinerilor)

Proiectul, finanțat de **Societe Generale Global Solution Center**, propune un concept integrat de workshopuri, acțiuni de responsabilitate socială, parteneriate, campanii de informare în comunitate și diseminare de ghiduri pentru prevenirea violenței și securitatea minorului în fața oricărei forme de abuz, chiar și online.

Scopul proiectului îl reprezintă creșterea gradului de conștientizare a comunităților rurale privind drepturile copilului, promovarea educației civice responsabile și incluzive, a vocii și participării copilului la decizii care îl privesc, prevenirea abuzului și a formelor de discriminare, îmbunătățind capacitățile și cunoștințele a peste 4027 de tineri din mediul rural, 500 de profesori și 1500 de părinți.

Cei care doresc să știe mai mult despre cum putem proteja copiii în era Internetului, pot utiliza următoarele resurse disponibile online:

Comitetul pentru Drepturile Copilului al ONU, Comentariul general nr. 25 cu privire la drepturile copiilor în mediul digital, tradus și disponibil la <https://vedemjust.ro/copii-digital>;

Cristi Danileț, „Elevul și legea. Ghid de educație juridică”, disponibil la www.educatiejuridica.ro/ghiduri;

„Sfaturi, ghiduri și resurse pentru a vă menține copilul în siguranță online”, disponibil la <https://saferinternet.org.uk/guide-and-resource/parents-and-carers>;

Consiliul Europei, „Parenting in the digital age”, disponibil la <https://rm.coe.int/publication-parenting-in-the-digital-age-2020-ro/1680a0855a>.